

ESTRATÈGIA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL
PARTICIPATIU DEL CONSORCI GRUP D'ACCIÓ
LOCAL NOGUERA - SEGRÌÀ NORD, EN EL MARC
DEL PERÍODE DE PROGRAMACIÓ 2014-2020.

Fons Europeu Agrícola de
Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

INDEX

0. Síntesi	4
1. Preparació de l'estratègia	6
2. Àrea d'actuació	7
3. Descripció de l'àrea d'actuació	11
4. Anàlisi DAFO	15
Debilïtats/Febleses:	15
Amenaces:	17
Oportunitats:	18
Fortaleses:	19
5. Anàlisi de mercat	21
6. Elements transversals de l'estratègia	23
7. Missió de l'estratègia	25
8. Objectius generals	28
Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori	28
Dinamització del turisme	30
Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari	31
Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial. Retorn de joves al món rural	33
9. Línies d'actuació i fites i pla d'acció	35
10. Procés de selecció	52
11. Criteris de selecció	54
12. Fons de finançament	56
13. Justificació	57
14. Col·laboració entre fons	59
15. Administració i gestió	60

16. Partenariat i associació local.....	62
17. El Grup d'Acció Local.....	65
18. Sinergies amb altres agents locals	67
19. Pla de comunicació	69
20. Esquema del pla de comunicació.....	71
21. Seguiment i avaluació	74
22. Procés de transparència i lliure concurrència	76

0. Síntesi

El territori Noguera - Segrià Nord és un territori de valor, amb un alt potencial endogen en recursos naturals, patrimonials i humans.

Amb l'estratègia de desenvolupament local per al període 2014-2020 es vol posar en valor aquests recursos, fent aflorar les oportunitats, potenciant el sector agroalimentari i el turístic, i dirigint accions directament cap a les persones del territori.

Treballant el coneixement del territori per part de les persones autòctones es vol aconseguir una àmplia xarxa de prescriptors del territori, augmentar el grau d'arrelament i d'autoestima cap al propi territori, fomentar el retorn dels joves al món rural i reincorporar la cultura emprenedora amb mètodes innovadors, en definitiva, posar en valor el territori.

Un dels punts de partida del procés participatiu per a la definició de l'estratègia ha estat l'estratègia LEADER per al període 2007-2013. En el període 2014-2020 es mantenen els objectius relatius al sector agroalimentari i el sector turístic, ja que en els últims anys s'ha observat que cal treballar en aquests dos sectors potenciadors del nostre territori com són els productes agroalimentaris i els recursos turístics. És molt important la creació de sinergies en aquests dos sectors, i incidir en el coneixement per part de la població autòctona dels atractius turístics i els productes locals i treballar en la comercialització dels productes turístics i agroalimentaris. En aquests objectius, el respecte al medi ambient adquireix una especial importància, ja que només preservant l'entorn natural de què disposem al territori podrem desenvolupar-lo d'una manera sostenible.

Pel que fa l'objectiu de l'anterior període de diversificació i ampliació de productes i serveis, durant el procés participatiu per definir l'estratègia del 2014-2020 s'ha concretat a fomentar la creació i la consolidació d'empreses, promovent la cultura emprenedora dins i fora de l'empresa, i establint mecanismes per augmentar la relació entre empreses del territori.

Es creu convenient incorporar un objectiu específic de retorn dels joves al medi rural, per tal d'afrontar la despoblació del territori i disminuir tant el grau d'envelliment com la taxa de masculinització. Així es treballarà en arrelament, en foment de la cultura emprenedora entre els més petits i a facilitar el retorn del jove format i amb talent.

1. Preparació de l'estratègia

En l'elaboració de l'estratègia del GAL Noguera - Segrià Nord s'han definit tres nivells d'actuació: el grup motor, els agents clau i el nivell de màxima representativitat.

El grup motor ha estat format per l'equip tècnic i la presidència del GAL i pels agents de desenvolupament del territori. Els agents clau són representants de diferents col·lectius del territori, així dins del grup dels agents clau hi ha representats agents socioeconòmics i institucionals, autoritats locals, agents representatius de la societat civil, institucions ambientals, organismes que promouen la igualtat i la no discriminació, entitats educatives, el col·lectiu de dones i de joves i agents econòmics de tots els sectors. I finalment hi ha el nivell de màxima representativitat, amb el qual s'ha fet una àmplia difusió entre entitats, institucions i col·lectius del territori, per tal que tothom que visqui en el territori pugui aportar la seva opinió.

El grup motor és qui ha definit el procés participatiu per a l'elaboració de l'estratègia, en la qual s'ha contemplat tallers participatius, entrevistes personalitzades, enquesta en línia, jornades i reunions de treball.

L'estratègia del GAL es complementarà amb altres estratègies de desenvolupament local en l'àrea d'influència, implicant els agents responsables de dur-les a terme en l'elaboració de l'estratègia, com ara el pla de dinamització del Centre d'Observació de l'Univers, els plans de Joventut o bé l'estratègia de l'àrea de la Dona.

2. Àrea d'actuació

MUNICIPI	DENSITAT
Àger	3,76
Albesa	43,51
Alfarràs	263,25
Algerri	7,94
Alguaire	62,14
Almenar	54,23
Alòs de Balaguer	1,92
Artesa de Segre	21,08
Balaguer	290,84
Bellcaire d'Urgell	41,88
Bellmunt d'Urgell	38,82
Cabanabona	6,83
Camarasa	5,99
Castelló de Farfanya	10,55
Corbins	66,71
Cubells	10,69
Foradada	6,47
Ivars de Noguera	13,47
La Baronia de Rialb	1,77
La Portella	62,36
La Sentiu de Sió	16,05
Les Avellanes i Santa Linya	4,60
Menàrguens	43,81
Montgai	23,81
Oliola	2,67
Os de Balaguer	7,46
Penelles	20,04
Ponts	88,20
Preixens	16,17
Térmens	56,29
Tiurana	4,84
Torrelameu	67,43
Vallfogona de Balaguer	69,52
Vilanova de l'Aguda	4,41
Vilanova de la Barca	52,82
Vilanova de Meià	3,93
TOTAL	26,87

Nombre total d'habitants (absolut)	52.863
Superfície total (Km ²)	1.967,10
Densitat de població (hab./Km ²)	26,87
Nombre de municipis	36
Nom dels principals nuclis de població o centres d'activitat econòmica	Alfarràs, Artesa de Segre Balaguer i Ponts
¹ Nom dels nuclis de població de més de 10.000 habitants i explicació de la influència que tenen sobre la resta del territori	Balaguer
² Evolució de la població 2013. Comarca de la Noguera. Taxa bruta per 1.000 habitants	
<ul style="list-style-type: none"> • Creixement total • Creixement migratori • Creixement natural 	-13,61 -11,70 -1,91
Evolució de la població per al període 2001-2011. Taxa bruta per 1.000 habitants. Comarca de la Noguera	
<ul style="list-style-type: none"> • Creixement total • Creixement migratori • Creixement natural 	13,96 -1,72 15,68
Població per grans grups d'edat (%)	
<ul style="list-style-type: none"> • Fins a 14 anys • 15-64 anys • més de 65 anys 	14,39% 64,72% 20,89%
Índex d'envelliment (població de més de 65 anys / total de la població)	20,89%
Taxa d'atur global	24,09%
³ Taxa d'atur juvenil Noguera	17,5%

Població respecte del total nascuda a:	
<ul style="list-style-type: none"> • Catalunya • Resta d'Espanya • Estranger 	<p>73,97%</p> <p>9,82%</p> <p>16,24%</p>
Nombre total de comptes de cotització	1.783
⁴ Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització en centres de fins a 50 treballadors	77,63%
Nombre total de població afiliada segons el lloc de cotització	
<ul style="list-style-type: none"> • Règim general • Autònoms • Total 	<p>9.398</p> <p>5.516</p> <p>14.914</p>
Nombre total de població afiliada segons residència de l'afiliat	20.059
Població afiliada per sectors d'activitat econòmica per lloc del compte de cotització règim general	
<ul style="list-style-type: none"> • Agrari • Indústria i construcció • Serveis 	<p>5,77%</p> <p>34,69%</p> <p>59,54%</p>
Població afiliada per sectors d'activitat econòmica per lloc del compte de cotització règim general	
<ul style="list-style-type: none"> • Agrari • Indústria i construcció • Serveis 	<p>36,33%</p> <p>19,33%</p> <p>44,34%</p>
Població afiliada assalariada (%)	63,01%
Població afiliada autònoma (%)	36,99%

Font: Idescat

⁽¹⁾ L'única població de més de 10.000 habitants és Balaguer, la capital de la comarca de la Noguera. Té una gran influència sobre la resta del territori, aglutinant llocs de treball de persones que viuen a les poblacions de la resta del territori i també facilitant serveis a aquestes poblacions. Els principals serveis que aglutina són financers, és on hi ha localitzades la majoria d'entitats bancàries, serveis sanitaris i de cura a persones dependents, serveis educatius, esportius i culturals, disposa també d'una àmplia oferta comercial i és on s'ubiquen les oficines dels diferents estaments oficials.

⁽²⁾ L'evolució de la població fa referència a la comarca de la Noguera en l'any 2013 i en el període 2001-2011.

⁽³⁾ La taxa d'atur juvenil fa referència a la comarca de la Noguera i la dada ha estat extreta de l'informe "Comarques catalanes: Indicadors bàsics de producció, ocupació i atur- edició 2014".

⁽⁴⁾ Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització en centres de fins a 50 treballadors, per inexistència de dades per comptes de cotització per municipis.

Breu descripció del paisatge i del medi físic:

El territori de la Noguera Segrià Nord disposa de dos tipus de paisatge.

Al nord amb el Montsec ens situem a les portes del Pre-pirineu i al sud amb una plana amb terres de cultiu, d'horta i secà, conreada majoritàriament amb arbres fruiters i cereals. En tot el territori hi és molt present l'aigua, amb la confluència del riu Segre amb els seus dos afluents, la Noguera Pallaresa i la Noguera Ribagorçana, i amb cinc embassaments. En l'aspecte natural s'ha de remarcar que hi ha set espais PEIN i la zona del Montsec compta amb la màxima protecció lumínica gràcies a les seves característiques per observar el cel.

3. Descripció de l'àrea d'actuació

L'àrea d'actuació és la comarca de la Noguera i sis municipis de la comarca del Segrià: Alfarràs, Alguaire, Almenar, Corbins, la Portella i Vilanova de la Barca.

És un territori rural caracteritzat per la forta presència del sector agrícola i per les oportunitats turístiques del territori, amb el fet diferencial de ser limítrof a la capital de província i a la vegada disposar de Certificació de destinació turística i Reserva Starlight.

El sector primari està en expansió gràcies a la consolidació i a l'arribada de grans infraestructures de regadiu, que han contribuït al desenvolupament econòmic d'alguns municipis, propiciant noves incorporacions a l'agricultura. I així com l'aigua ha estat un impuls per frenar el despoblament dels municipis rurals, contribuint a la generació d'ocupació i riquesa, cal posar en valor els atractius naturals, patrimonials i culturals del territori perquè siguin un potencial per al seu desenvolupament.

És un territori que consta de diverses DO, com la DO Pera de Lleida o bé la DO Costers del Segre.

En l'activitat agroalimentària del territori hi ha un predomini de les activitats de producció, i tot i que mobilitzen molta matèria primera, són activitats de poc valor afegit i que requereixen poca mà d'obra. Manquen iniciatives agroindustrials de més valor afegit, com serien la indústria agroalimentària de transformació i la comercialització dels propis productes.

Les zones d'Artesa i Ponts, la de Balaguer i la d'Alfarràs aglutinen l'activitat industrial del territori. La força del sector primari, potser ha estat, conjuntament amb altres causes, com la llunyania d'eixos de comunicacions com la carretera l'A-II, un dels motius pel qual el territori Noguera - Segrià Nord no té una tradició industrial sòlida. I les activitats dels polígons industrials són més de serveis que de producció industrial. Aquesta característica s'ha d'interpretar com una oportunitat, ja que és un territori que no porta la llosa d'una activitat industrial tradicional que està clarament en crisi. Per

tant, al partir gairebé de zero, hauria de ser més fàcil impulsar sectors emergents en la indústria, com ara projectes relacionats amb energies alternatives que permetin la instal·lació del nous mètodes de producció d'energia fent servir els recursos locals, contribuint així al manteniment i millora del medi ambient.

De fet la majoria de polígons industrials impulsats en el període 2007-2013 no han continuat la seva ampliació, ja que en el territori hi ha suficient sòl industrial disponible.

El fet de no tenir una tradició familiar industrial inclina el territori Noguera - Segrià Nord a potenciar el turisme com a principal activitat de diversificació i complementarietat de l'activitat agrícola, ja que la gastronomia i els productes de la terra són variats i amb un pes important en el territori.

El Montsec, situat a les portes del Pre-pirineu, és l'atractiu turístic més important del territori. És on es troba el Centre d'Observació de l'Univers, el congost de Mont-rebei, jaciments arqueològics declarats Patrimoni de la Humanitat. El Montsec té un entorn natural privilegiat, amb una gran varietat d'espais naturals que ofereixen la possibilitat de practicar activitats de turisme actiu amb el contacte amb la natura. En aquesta zona es realitzen campionats internacionals de vol lliure, es disposa d'un centre homologat de BTT que forma part de la Xarxa de Centres BTT de Catalunya, diferents rutes de senderisme, parets verticals, que són un lloc conegut i únic per a l'escalada, i atractius culturals i de patrimoni històric.

En l'any 2013 el territori va aconseguir la Certificació com a Reserva Turística Starlight, de 18 municipis, 5 dels quals a més com a Reserva Starlight, fet que permet que puguin interactuar la ciència i el turisme, i a més possibilita la creació de productes de turisme del coneixement vinculats amb el gaudi de la natura i el cel.

El Centre d'Observació de l'Univers s'ha convertit en un element important de dinamització del territori, perquè és un punt d'atracció de turistes i visitants.

En el territori hi ha cinc pantans, en molts dels quals s'ofereixen activitats aquàtiques no invasives per al medi ambient. De fet durant el període 2007-2013 s'ha instal·lat una estació nàutica i s'han posat en funcionament diverses activitats aquàtiques, com

ara un petit catamarà que navega pel congost de Mont-rebei. Alhora en la zona nord, tant en la zona del Montsec, com en l'entorn del pantà Segre Rialb, s'hi concentra la zona boscosa del territori, que a més de ser utilitzada amb finalitats turístiques també es podria aprofitar per implantar energies renovables al territori.

En el territori Noguera - Segrià Nord la natura es confon amb la història i disposa d'infraestructures que ajuden a entendre i interpretar l'empremta que ha deixat cada moment històric, com l'Espai Transmissor del Túmul de Seró, el Centre d'Interpretació de l'Or del Segre, la Cova dels Bous - Espai Orígens, el Museu de la Noguera, la Vil·la Romana del Romeral, el centre històric de Balaguer, Centre de Dinamització de Tartareu, la Via Romana d'Àger, el Museu de les Campanes...

La història també està present en l'agricultura, ja que hi ha infraestructures de regadiu tradicionals, com la sèquia del cub i les sínies.

El sector comercial està aglutinat en algunes poblacions com ara Ponts, Artesa de Segre, Balaguer i Alfarràs, en les quals hi ha associacions de comerciants que estan actives i mantenen viu el comerç, oferint més serveis, més promocions i més proximitat amb el client. El comerç a les poblacions més petites s'ha de cuidar especialment, ja que és un element de dinamització, no només econòmica, sinó també social, i també cal conscienciar tot el comerç i els establiments amb atenció al públic de la importància de conèixer el territori per poder atendre les persones que vénen, mostrar-los o informar-los dels atractius del territori i així poder fidelitzar visitants i potencials clients per al seu negoci.

Quant a comunicacions, hi ha de xarxa de carreteres i xarxa ferroviària, amb proximitat a l'estació de l'AVE Lleida - Pirineus, i l'aeroport d'Alguaire, encara que de moment no tingui una repercussió directa en la recepció de visitants al territori.

L'elevada taxa d'envelliment de la població fa que s'hagin d'impulsar serveis a les persones i a la millora de la qualitat de vida, en un sentit ampli, des de serveis sanitaris, fins a activitats esportives o formatives.

En el territori s'han creat dos vivers d'empreses en el període 2007-2013, un a Balaguer i l'altre a Almenar, que caldrà dinamitzar en el període 2014-2020. El cooperativisme també està present en la major part del territori, en especial a la zona sud del territori i a la zona d'Artesa de Segre.

Noguera - Segrià Nord és un territori verge i amb moltes oportunitats que cal saber transformar en actius per afavorir el seu desenvolupament, fomentant la cultura emprenedora i aprofitant el talent jove que tenim.

4. Anàlisi DAFO

L'anàlisi DAFO de l'estratègia ha estat realitzat sobre la base de les aportacions de les entrevistes fetes als agents clau durant el procés participatiu.

Debilitats/Febleses:

1. Població envellida.
2. Despoblament.
3. Disminució del nivell adquisitiu.
4. Atur de baixa qualificació
5. Gent acomodada, gens participativa activament, perquè algú altre ja fa la feina.
6. Jovent poc format i poc motivat per veure el seu futur en el territori. Amb poca cultura emprenedora.
7. Baixa taxa de població juvenil. Amb un baix nivell d'implicació i participació en activitats que no siguin recreatives o d'oci.
8. No retorn dels joves universitaris a les poblacions d'origen. Els joves es veuen atrets per les noves formacions universitàries que no es cursen a la Universitat més propera del territori, i això comporta el desplaçament de la seva població rural a les ciutats i que comencin la seva experiència laboral fora del territori, fet que dificulta el seu retorn.
9. Monopoli del sector primari en algunes poblacions. Hi ha poblacions del territori on la majoria de les empreses són del sector primari. Tot i que són empreses consolidades i que en algunes hi ha incorporacions de joves, per tal de fer atractiu un territori per a viure-hi cal que hi hagi serveis a la població i diversificació econòmica.

10. Existència de dificultats per establir empreses viables fora del sector agroalimentari. Pocs atractius i poques facilitats perquè el jove es quedi a la seva població d'origen. Les poblacions més petites cada cop tenen més dificultats per mantenir serveis com l'educació i la sanitat primària. I tot plegat comporta una disminució de la població.
11. En els últims anys moltes empreses del territori han vist disminuït el seu benefici i els resulta difícil mantenir el servei amb les màximes prestacions, motiu pel qual baixa la seva competitivitat. Si es té en compte que moltes d'aquestes empreses eren familiars, on els membres de la família treballaven, el fet s'agreuja encara més, ja que els propietaris no poden assumir més tasques a causa de la gran implicació que ja hi tenien des d'un principi.
12. Pocs empresaris.
13. Poques sinergies entre sectors i entre empreses del mateix sector, cal canviar la competència per la cooperació.
14. Manca de noves iniciatives en les activitats industrials de més valor afegit: la comercialització i l'empresa agroalimentària de segona transformació.
15. La gent autòctona no creu en els negocis turístics del territori. Molts han estat creats per gent de fora i, per tant, la població no els dóna suport.
16. No s'ha posat en valor el nostre territori, ja que la població no es creu el seu potencial. Hi ha una manca d'autoconeixement del territori per part de les persones autòctones, fet que ha generat una falta d'autoestima cap al propi territori, comportant una falta d'autopromoció dels atractius turístics i productes agroalimentaris propis.
17. Pocs nuclis urbans forts que puguin jugar un paper motor en el desenvolupament i amb poca atracció comercial.
18. Forta dependència dels llocs de treball de fora de la comarca.

Amenaces:

1. El tancament d'empreses.
2. La disminució de la renda de la població dedicada a l'agricultura en base als canvis de la PAC per al proper període.
3. El turisme rural només és un complement de rendes, però s'ha de tenir una alta dedicació per al seu funcionament.
4. La disminució de la promoció de la zona del Montsec suposaria una manca de visibilitat de les empreses turístiques existents i també de les oportunitats del territori.
5. L'existència de zones comercials atractives a pocs quilòmetres de la població dificulta la dinamització comercial de les poblacions del territori.
6. Treure les carreteres dels centres de les poblacions.
7. Adaptació constant a les noves tecnologies.
8. La burocràcia a l'hora d'emprendre un negoci, lligada a la distància cada cop més creixent entre les necessitats i les característiques de les empreses i les normatives i controls provinents de l'administració.

Oportunitats:

1. Possibilitat d'incidir en el col·lectiu de 3 a 18 anys.
2. Molt potencial de creixement en el sector agroalimentari i turístic.
3. Incorporació de joves a l'agricultura a través de la metodologia del procés d'acompanyament.
4. La creació de sinergies entre sector agroalimentari i turisme. Fer-los complementaris per tal de desenvolupar el territori i així dinamitzar els dos sectors.
5. Territori per descobrir. Territori poc explorat en tots els sentits, des del punt de vista dels visitants, com en el de les oportunitats de negoci. En l'agricultura la transformació de secà en regadiu obre noves perspectives, i en turisme els atractius del territori prenen força i s'estan convertint en productes turístics.
6. Tendència a l'activitat esportiva i al turisme esportiu del món urbà. Disposar d'un territori natural propici per a la pràctica esportiva pot atreure aquest segment de població.
7. Zona pròxima a grans nuclis de població com Lleida, Saragossa i Barcelona.
8. Bones xarxes de comunicació: encreuament de carreteres en alguns municipis, la proximitat de l'estació de l'AVE i l'aeroport d'Alguaire, que ens poden facilitar l'augment de visitants.

Fortaleses:

1. Qualitat de vida del territori.
2. Bona gastronomia.
3. La cultura de l'esforç i del treball continua arrelada en el sector primari i en les persones d'edat més avançada.
4. Naixement d'un turisme experiencial, que proporciona una experiència turística única i d'alta singularitat. Turisme vinculat al sector de l'energia i de Km0.
5. Atractius culturals i històrics, i la possibilitat de generar productes turístics al seu voltant.
6. La zona del Montsec i la ubicació geogràfica, la natura i el paisatge de tot el territori.
7. El Centre d'Observació de l'Univers del Montsec com a referent d'atracció de visitants.
8. Equipaments turístics amb una incipient activitat per tot el territori.
9. Certificació del Montsec com a Reserva Starlight i la de 18 termes municipals com a Destinació Turística Starlight.
10. Sector primari fort, present en moltes poblacions i capaç de generar llocs de treball i incorporacions de joves.
11. Atenció individualitzada en el servei a la joventut.
12. Població amb molta experiència i gent molt vàlida que treballa tant en l'empresa com en el món associatiu per desenvolupar el territori
13. Estructura per tal de poder realitzar turisme escolar i així difondre el coneixement del territori entre els més petits.

14. Recursos naturals que poden atreure turisme esportiu i de natura.
15. Possibilitat de crear empreses amb una inversió moderada i amb el suport familiar.
16. Iniciatives de cooperació entre empreses privades i administracions locals per impulsar les activitats turístiques i el territori.
17. Canal Algerri - Balaguer i Segarra-Garrigues que permeten augmentar la zona de regadiu.

5. Anàlisi de mercat

El turisme es posiciona com a activitat generadora de riquesa. La Certificació Starlight ha impulsat l'arribada de turistes i visitants al territori. Aquest augment ha propiciat que les empreses turístiques, per allargar l'estada al territori dels visitants, hagin començat a definir altres productes turístics que aprofiten tots els recursos del territori, ja siguin patrimonials, històrics, naturals o lligats als productes agroalimentaris, creant sinergies entre el sector turístic i el sector agrícola. L'auge de la pràctica esportiva, lligat amb les característiques del territori Noguera - Segrià Nord, fa que augmentin també els esdeveniments esportius al territori. I dins del sector primari es comença a valorar la possibilitat de transformar els productes al territori mateix, dotant de valor tant al producte com al territori. Amb tot això la marca Montsec va adquirint força, i en aquest aspecte el Centre d'Observació de l'Univers és un element de dinamització important, així com les agències de viatges receptives que tenim en el territori. Un altre agent implicat en la creació de sinergies entre el sector turístic i l'agroalimentari són les Oficines Comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural del territori.

El fet de ser una zona limítrof amb la capital de província, Lleida, fa que algunes característiques de les zones rurals s'accentuïn i altres puguin quedar una mica més difuminades. Estar a prop d'un gran nucli de població afavoreix que habitants del nostre territori vagin a treballar a Lleida, fet que, d'una banda, permet mantenir la població, però en canvi, de l'altra, implica que no visquin plenament l'activitat de la zona rural, fent que la següent generació ja no se senti el poble com a seu. A la vegada és una oportunitat perquè hi ha un gran volum de població per consumir el producte del nostre territori i també per visitar-nos turísticament, amb activitats diàries o de cap de setmana. Tot i que cada cop hi ha menys joves universitaris que retornen al lloc on han viscut, el fet de tenir una Universitat a mitja hora en cotxe d'algunes poblacions del territori, fa que hi hagi més possibilitats que el jovent continuï el lligam amb la zona rural. L'Oficina Jove de la Noguera treballa pel retorn del jove al món rural

i en el foment de l'emprenedoria i l'aprofitament de les oportunitats que ens genera la proximitat amb grans ciutats. Aquesta característica ens facilita treballar les relacions entre el territori rural i el territori urbà.

En els últims anys s'ha pres consciència de la importància del foment de la cultura emprenedora entre la infància i la joventut. Algunes escoles de primària ja han incorporat projectes emprenedors en els seus centres, tot i que queda encara molt camí per recórrer. En aquest sentit el Centre de Recursos Educatius de la Noguera també té entre les seves prioritats el foment de la cultura emprenedora.

6. Elements transversals de l'estratègia

Els elements transversals d'innovació, medi ambient i canvi climàtic estan presents en tots els objectius de l'estratègia del GAL Noguera - Segrià Nord.

En el sector agroalimentari, transformar el producte agroalimentari en el mateix territori on es produeix aportaria innovació i un efecte demostratiu molt important, a causa de la baixa tradició de transformar i comercialitzar el producte en el mateix territori on es produeix. A la vegada s'aconseguiria mitigar els efectes del canvi climàtic perquè s'evitarien desplaçaments i, per tant, emissions de CO². En relació amb el medi ambient, el càlcul de la petjada de CO² d'alguns productes agroalimentaris pot afavorir la reducció d'emissions, i a la vegada pot suposar un valor afegit del producte a l'hora de comercialitzar-lo.

En el sector turístic, en el territori s'hauria de promoure la innovació en productes turístics. Disposar d'un territori amb unes característiques excepcionals reflectides en la Certificació Starlight, demana innovar per oferir productes turístics diferenciats i així poder captar visitants amb una alta sensibilitat per la conservació de la natura i el medi ambient. El respecte al medi ambient, el respecte a la natura i la mitigació del canvi climàtic, són requisits que ha de tenir el turisme del territori Noguera - Segrià Nord, en la seva zona nord per tal de renovar la Certificació Starlight i conservar l'entorn natural, que és el principal recurs del turisme esportiu i de natura del territori; i en la seva zona sud per tal de mantenir una activitat agrícola rendible i la riquesa de fauna i flora existent, i així mantenir el nivell de rendes i a la vegada poder generar productes turístics d'experiències relacionats amb el sector primari.

El sector primari i el sector turístic han de generar més sinergies entre ells per tal d'innovar, transformant l'activitat agrària, els costums i tradicions agrícoles i les infraestructures agrícoles, com per exemple les de regadiu, com les sèquies, els canals i les sínies, amb atractius turístics. Actualment hi ha alguna iniciativa d'oci "agrícola" com el Parc de les Olors i els laberints de panís, que podrien ampliar oferta amb l'apadrinament d'animals o d'arbres fruiters.

Les empreses del territori tenen peculiaritats pròpies dels entorns rurals i de poca població, com per exemple, un tracte molt proper amb el client i una forta implicació familiar. Per tant, per poder consolidar-se requereixen instaurar mecanismes innovadors i diferenciadors dels d'un entorn urbà, o almenys adaptats a les seves característiques.

L'estalvi energètic també és un factor que cada cop s'haurà de tenir més en compte a l'hora d'estalviar costos en les empreses i millorar-ne la viabilitat.

Així mateix, per tal que en el territori es creï la tendència d'emprendre, cal establir mecanismes innovadors de cerca d'oportunitats i d'acompanyament a les empreses, així com de difusió de la cultura emprenedora. Cal incidir especialment en públic jove i treballar en les seves habilitats innates, com la seva capacitat d'aprenentatge, d'insistir a l'hora d'aconseguir el que es proposen, de preguntar-se i de donar-se resposta... en definitiva, mantenir viva la seva capacitat d'innovar.

7. Missió de l'estratègia

Territori de VAL - OR

La Missió de l'estratègia del GAL Noguera - Segrià Nord és posar en valor el territori com a generador de riquesa

El territori Noguera - Segrià Nord és un territori que VAL: val la pena visitar, val la pena quedar-s'hi i val la pena emprendre-hi; hi ha molta gent que val, hi ha persones vàlides.

Amb recursos com l'OR: el Museu de l'Or de Balaguer, l'or del sector agroalimentari amb els préssecs, l'or líquid de l'oli, la mel i el vi blanc, i l'or del paisatge amb els sembrats. I brillants com l'or també hi tenim les estrelles i el sol, i per suposat, el talent de la gent del territori. I no ens oblidem de l'aigua, tan valuosa com un or líquid.

Posar en valor els **productes locals** i el sector primari, potenciant la transformació de productes agroalimentaris i la seva comercialització al territori mateix.

Posar en valor els **recursos del territori**, dinamitzant la creació de productes **turístics** per tal de disposar de diversos atractius per als visitants i generar una experiència positiva en el turista o visitant que ajudi a la seva fidelització. I respectant en tot moment el valor del territori promovent un turisme respectuós amb el medi ambient.

Posar en valor el territori per a la població **autòctona**, generant un alt grau de coneixement del territori i del seu valor, i així generar autoestima perquè n'esdevinguin prescriptors.

Posar-lo en valor per als infants i els **joves** perquè hi vegin oportunitats i es vulguin quedar o retornin al medi rural.

Posar en valor les **oportunitats** del territori per crear **empresa i ocupació**.

Cal passar d'una missió del "Més i Millor" del període 2007-2013 , a la missió de "Territori de VAL-OR" de tots els recursos del territori Noguera - Segrià Nord per tal d'aconseguir el desenvolupament sostenible.

L'estratègia del territori Noguera - Segrià Nord incideix en quatre pilars bàsics:

1- Els Joves: Fomentar el retorn i la inserció laboral dels joves en el medi rural. Fomentar la igualtat d'oportunitats de les dones i dels joves.

Els infants i els joves són el futur. El territori serà d'una manera o d'una altra en funció de com els futurs habitants hi interactuïn. Incidir i la manera d'incidir en aquests col·lectius és clau per evitar la despoblació i afavorir el seu retorn.

Per tal que un jove retorni al territori en aquest hi ha d'haver oportunitats, i no només n'hi ha d'haver, sinó que els joves les han de conèixer.

El foment de la cultura emprenedora permet als joves cercar oportunitats on d'altres no en veuen i alhora gestionar millor les que ja estan posades en valor al territori. Així com el territori va veure l'oportunitat de convertir una zona despoblada i el seu cel fosc en el millor cel de Catalunya, on els estels brillen com enlloc, i el repte de futur és saber-ho gestionar.

2- Economia i Ocupació: Fomentar l'emprenedoria i la creació d'ocupació.

En aquest aspecte, es treballarà el foment de la cultura emprenedora, la creació d'empreses i la consolidació de les existents com a generadores d'ocupació. S'han establert línies d'actuació per fomentar l'emprenedoria i la cultura emprenedora en tots els segments de la població i en dos dels objectius de l'estratègia; i a l'hora de fomentar la creació d'ocupació s'incideix tant en la creació com en la consolidació d'empreses.

3- Innovació i transferència de coneixement: Fomentar la dinamització econòmica i la innovació, principalment en els projectes productius.

Els projectes productius que incorporen la innovació en qualsevol de les seves acepcions són els que aconsegueixen més viabilitat i fomenten, per tant, la dinamització econòmica.

La transferència de coneixement és important per aportar innovació al territori, i també ho és per crear-hi sinergies entre les empreses.

La innovació i la transferència de coneixements estan presents en tots els objectius de l'estratègia, perquè són metodologies apropiades per a l'aprenentatge, la millora i el desenvolupament del territori.

4- Gestió dels recursos naturals i mitigació del canvi climàtic.

El territori del GAL Noguera - Segrià Nord és un territori natural, desconegut i verge, hi ha moltes coses per fer, i s'han de fer amb la millor gestió dels recursos naturals per posar-los en valor i perquè aquest valor perduri al llarg dels anys per tal que les noves generacions els puguin continuar gaudint i gestionant.

Una gestió correcta dels recursos naturals del territori és generadora de riquesa, i combinada amb programes d'eficiència energètica, a més de millorar els recursos naturals, suposaria un estalvi en costos a les empreses i a les persones que viuen en el territori, fet que afavoriria la viabilitat de les empreses del territori i augmentaria la capacitat adquisitiva de les persones que hi viuen.

8. Objectius generals

Els objectius del GAL Noguera - Segrià Nord pel període 2014-2020 són:

Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori

L'economia del territori Noguera - Segrià Nord ha passat d'una dinàmica expansiva al principi del període 2007-2013 a l'actual situació de recessió. La situació de partida és l'existència d'unes empreses que s'han mantingut en tot el període 2007 - 2013 amb una situació econòmica molt poc favorable i un territori ple d'oportunitats per descobrir.

Per tal d'assolir l'equilibri econòmic i social, per garantir el manteniment de la població, el creixement econòmic, la creació de llocs de treball, fomentant la participació de les dones i els joves en el teixit empresarial de les zones rurals és convenient treballar en tres línies d'actuació: la consolidació de les empreses existents en el territori i que han demostrat que són viables i hi estan arrelades; la creació d'empreses a curt, mitjà i llarg termini i el foment de la cultura emprenedora; i la conscienciació de la població i de l'empresariat en temes de canvi climàtic i estalvi energètic, fet que contribuirà a un estalvi de costos i a una millora del medi ambient.

A partir d'aquest objectiu es treballaran altres objectius amb un públic d'actuació o bé un sector més definit per incidir a millorar la situació econòmica a través de la descoberta de les oportunitats.

Objectiu	Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori
Fita	Mantenir i consolidar les empreses en el territori Crear empreses i generar ocupació
Indicadors	Nombre d'empreses creades Nombre d'empreses consolidades Nombre de llocs de treball creats Nombre de llocs de treball consolidats
Propostes de cooperació	Metodologia d'acompanyament a les persones emprenedores Creació de xarxes d'empreses Projectes per a emprenedors
Àrees territorials i possibles agents per cooperar i/o col·laborar	Agents del territori: Catalunya Emprèn, els vivers d'empreses, Oficina Jove i Servei d'Informació i Atenció a la Dona GALs Catalans: tots GALs Espanyols: Adefco Cinco Villas, Asociación para el Desarrollo de la Alcarria y la Campiña

Dinamització del turisme

El sector turístic del GAL Noguera - Segrià Nord té un potencial de creixement i de dinamització important, perquè disposa d'atractius com el paisatge i la natura, el patrimoni cultural i històric, l'oferta gastronòmica, la possibilitat de practicar activitats esportives a la natura en tot el territori. I en la seva zona nord hem de sumar la Certificació de Destinació Turística i Reserva Starlight, que la fa singular i un dels millors cels del món.

Com és un territori per descobrir i encara amb una baixa afluència de visitants i turistes l'objectiu és crear un turisme sostenible i respectuós amb el medi ambient, que ens permeti gestionar els recursos naturals de forma sostinguda en el temps.

En el sector del turisme s'han de crear sinergies amb el sector agroalimentari, tant a l'hora de complementar rendes dels empresaris, com per dissenyar paquets turístics atractius. Altres col·lectius en els quals cal incidir són tots els establiments oberts al públic i tot el públic infantil i juvenil.

Objectiu	Dinamització del turisme
Fita	Ampliar l'oferta de productes turístics amb criteris de sostenibilitat
Indicadors	Nombre d'empreses creades en el sector turístic Nombre d'empreses consolidades en el sector turístic
Propostes de cooperació	Astroturisme - Certificació Starlight Turisme actiu i de natura, gastronòmic i d'experiències
Àrees territorials i possibles agents per cooperar i/o col·laborar	Agents territorials: Consells Comarcals, associacions turístiques GALs Catalans, en especial el CEDER Pirineu Occidental, GAL Alt Urgell Cerdanya GALs Espanyols: La Palma, PROYNERSO, proyecto Noreste de Soria

Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari

El GAL Noguera Segrià Nord és un territori amb una alta producció agroalimentària, i amb una gran varietat de productes.

La seva mancança principal és la baixa transformació d'aquests productes en el territori i l'escassa comercialització directa per part del productor en els casos que s'elaboren en el territori.

Cal afavorir un model agroalimentari amb una alta vinculació amb el territori, fomentant la transformació en la zona i promovent la comercialització, treballant per tornar a connectar productors locals amb consumidors finals del territori, per tal que aquests a la vegada és converteixin en prescriptors dels productes, i sobretot aprofitar la proximitat de les grans ciutats per fer difusió del territori i dels productes a un ventall més ampli de consumidors finals.

Objectiu	Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari
Fita	Augmentar al indústria agroalimentària Fer més competitiva i consolidar la indústria existent
Indicadors	Nombre d'empreses creades en el sector agroalimentari Nombre d'empreses consolidades en el sector agroalimentari Nombre de llocs de treball creats en el sector agroalimentari Nombre de llocs de treball consolidats en el sector agroalimentari
Propostes de cooperació	Promoció del producte local i millora de la comercialització Creació de sinergies del sector agroalimentari amb el sector turístic Estalvi de costos i eficiència energètica
Àrees territorials i possibles agents per cooperar i/o col·laborar	Agents del territori: Oficina Comarcal del DAAM, Ajuntament de Balaguer (Fira Q), Consells Comarcals (Camins de la fruita dolça) GALs Catalans: tots GALs Europeus: LAG Peipsi Alutaguse

Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial. Retorn de joves al món rural

El problema del despoblament s'accentua quan són els joves preparats i amb talent que surten a formar-se i a veure altres maneres de fer fora del territori, els que no retornen al seu lloc d'origen per aportar-hi el coneixement i l'experiència adquirida per a contribuir en el seu desenvolupament.

No només hi ha una disminució de població activa, sinó que és la manca d'aquesta població activa qualificada la que dificulta que les potencialitats del territori es converteixin en oportunitats de negoci i així augmentar l'activitat econòmica i l'ocupació en el medi rural.

L'arrelament de la joventut és un factor que pot ajudar al seu retorn. Un aspecte important per promoure el retorn és l'existència de llocs de treball adequats a les seves capacitats. Per tant, també s'ha de conscienciar es empreses existents de la possibilitat d'incorporar o bé realitzar algun projecte concret amb joves universitaris per tal de millorar la seva competitivitat. Treballar en l'arrelament, el foment de la cultura emprenedora i acompanyar el jove que vol tornar al seu lloc d'origen és clau per aconseguir aquest objectiu.

Objectiu	Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial. Retorn de joves al món rural
Fita	Reduir el nivell d'envelliment de la població
Indicadors	Augment de la població activa Disminució de la taxa d'envelliment
Propostes de cooperació	Retorn de joves al món rural Implicació de la joventut
Àrees territorials i possibles agents per cooperar i/o col·laborar	Agents del territori: Serveis Educatius, Oficina Jove, Catalunya Emprèn GALs Catalans: tots GALs Espanyols: Centro de Desarrollo Rural de Tierra Estella, CEDER Monegros GALs Europeus: GAL Närheten

9. Línies d'actuació i fites i pla d'acció

Les línees d'actuació del territori Noguera Segrià Nord per a la implementació de les estratègies de desenvolupament local seran:

- Conservació i millora del patrimoni rural
- Creació i millora d'empreses
- Projectes estratègics

Conservació i millora del patrimoni rural
--

Focus Àrea:	6 abc / 4a
Fita	1- Dinamització turística 2- Conservació i posada en valor del patrimoni rural 3 - Localització i/o senyalització i/o informació turística
Indicador	Nombre d'actuacions de dinamització turística Nombre d'actuacions de conservació i posada en valor del patrimoni rural Nombre d'accions de localització i/o senyalització i/o informació turística

Creació i millora d'empreses

Focus Àrea:	6 a
Fita	1- Creació d'empreses 2- Millora d'empreses 3 - Creació de llocs de treball 4- Manteniment de llocs de treball
Indicador	Nombre d'empreses creades Nombre d'empreses millorades Nombre de llocs de treball creats Nombre de llocs de treball consolidats

Projectes estratègics

Focus Àrea:	6 abc/2b
Fita	1- Metodologies d'acompanyament a emprenedors, empreses i de retorn de joves al món rural 2- Posar en valor el territori
Indicador	Nombre de metodologies realitzades Nombre d'accions realitzades pera la posada en valor del territori

Es vol posar en valor el territori a través la conservació i millora del patrimoni rural i del seu teixit empresarial, complementant-ho amb els projectes estratègics.

Per això en els criteris de selecció de projectes per a la implementació de l'estratègia de desenvolupament local del territori Noguera Segrià Nord es tindrà en compte i es puntuarà especialment, totes aquells projectes i actuacions que contribueixin a la valorització i dinamització territorial. I tindran una especial rellevància les empreses sector turístic i l'agroalimentari, per ser activitats que s'adeqüen als objectius del programa.

Els projectes estratègics ens han de permetre impulsar el desenvolupament del nostre territori. Així s'ha establert una fita metodològica, el la que es vol aconseguir metodologies per tal de crear hàbits beneficiosos pel desenvolupament del territori, així com, crear cultura de reton de joves, tant en els joves com en les empreses del territori, crear cultura emprenedora i crear cultura de gestió empresarial i dels recursos del territori, ja siguin agroalimentaris, turístics, naturals o centres realitzats per la gent i les institucions del territori.

A l'hora de posar en valor el territori, a més de les actuacions que es puguin realitzar en conservació i millora del patrimoni rural, cal que la gent del territori sigui coneixedora i preescriptora del propi territori. Ja sigui a través dels seus productes, dels seus atractius turístics o bé de les seves oportunitats de negoci. I s'ha de treballar per tal que el potencial del territori arribi a la població. Tenint en compte que el turisme es va perfilant com un sector generador de riquesa en el territori, cal també posar en valor el territori fora del mateix, per tal de poder atreure turistes i visitants. També cal posar en valor les empreses del nostre territori, ja sigui creant mecanismes de relació entre les mateixes o programes que permetin millorar la seva competitivitat.

En tota l'estratègia està presenta que la posada en valor del territori també s'ha de fer a través del seu teixit empresarial, per això els projectes estratègics ja sigui a l'hora de posar en valor o bé de definir una metodologia d'actuació es tindran en compte tant accions de creació i consolidació d'empreses com de coneixement i de relació entre empreses del mateix territori.

Aquestes línees d'actuació per a la implementació de les estratègies de desenvolupament local han estat resultat del procés participatiu, que ha establert per a cada objectiu les següents línees estratègiques:

Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori

Foment de la cultura emprenedora

La poca iniciativa empresarial del territori o la poca visió de les oportunitats es poden deure a factors culturals. Introduir en la mentalitat d'un territori la cultura emprenedora impulsarà l'esperit emprenedor i afavorirà la creació d'iniciatives productives, que ajudaran al seu desenvolupament.

A l'hora de pensar en cultura emprenedora, no només s'ha de tractar la generació d'idees sinó que també s'ha de focalitzar en les actituds i aptituds de les persones, desenvolupant la capacitat d'adaptació al canvi, l'experimentació, el lideratge, la flexibilitat, la capacitat d'afrontar el risc, la presa de decisions, la creativitat, la curiositat, etc.

Els fets culturals s'expressen i es transmeten en grup. La formació i les activitats en grup seran, doncs, una bona eina per tal de crear cultura emprenedora.

Creació d'empreses

Els projectes productius són molt importants a l'hora de desenvolupar un territori i de generar ocupació. Els programes d'acompanyament als emprenedors que promoguin la incorporació de la innovació en les noves empreses i facilitin la transferència de coneixements entre empreses rurals i dels valors de sostenibilitat que aquest tipus d'empresa porta en el seu ADN ha d'afavorir una major viabilitat de les empreses del territori.

Consolidació d'empreses

Un territori s'enforteix quan el seu teixit empresarial és visible i és capaç de relacionar-se d'una forma natural dins del mateix territori. Consolidar les empreses existents i que

han demostrat la seva viabilitat mantenint-se en els últims anys permetrà la consolidació i la creació de nous llocs de treball.

Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori

1-Línia d'actuació	Foment de la cultura emprendedora	Focus Àrea: 6 abc / 2ab
Fita	Generació de cultura emprendedora Creació d'empreses a llarg termini	
1-1 Acció	Accions de difusió i promoció de l'emprenedoria	
Indicador	Nombre de conferències o altres accions	
Públic objectiu	Públic en general incidint en els col·lectius de dones i joves	

2-Línia d'actuació	Creació d'empreses	Focus Àrea: 6a
Fita	Creació d'empreses a curt i mig termini	
2-1 Acció	Definir i implementar una metodologia d'acompanyament a les persones emprendedores	
Indicador	Metodologia realitzada Nombre d'idees empresarials i emprendadors acompanyats	
Públic objectiu	Persones que vulguin iniciar una idea de negoci	
2-2 Acció	Formació a persones emprendedores i a tècnics acompanyants	
Indicador	Nombre d'accions formatives	
Públic objectiu	Persones que vulguin iniciar una idea de negoci i tècnics	
2-3 Acció	Realitzar contactes de finançament	
Indicador	Contactes de finançament realitzats	

Públic objectiu	Persones que vulguin iniciar una idea de negoci
-----------------	---

3-Línia d'actuació	Consolidació d'empreses	Focus Àrea: 6a / 5 bcde
Fita	Creació de llocs de treball Manteniment de llocs de treball Consolidació d'empreses	
3-1 Acció	Definir i implementar una metodologia de consolidació	
Indicador	Metodologia realitzada Nombre d'empreses acompanyades	
Públic objectiu	Empresaris	
3-2 Acció	Formació a empresaris i a tècnics acompanyants	
Indicador	Nombre d'accions formatives	
Públic objectiu	Empresaris i tècnics	
3-3 Acció	Impuls de xarxa entre empreses del territori	
Indicador	Nombre d'accions realitzades	
Públic objectiu	Empresaris	
3-4 Acció	Visualització d'empreses	
Indicador	Nombre d'accions de visualització	
Públic objectiu	Empresaris - població en general	

Dinamització turística

Implicació de la població autòctona

La població autòctona contribueix en l'experiència dels visitants i turistes en el territori. Per tal de generar una experiència positiva, cal la col·laboració de la població autòctona d'una forma activa i transmetent la passió pel territori, que només se sent quan es coneix, es posa valor i s'estima el que es té. Disposar de capital humà capacitat i motivat per acollir i fer veure tots els atractius del territori i fer sentir com a propi el territori a la persona que el visita, és un recurs molt valuós per aconseguir una bona dinamització turística.

Promoció turística

En el procés participatiu va quedar palès que una bona promoció turística del territori en les ciutats properes al territori Noguera - Segrià Nord és imprescindible per rebre visitants. A la vegada també s'estableix que un cop el visitant ja és al territori, no es pot deixar desinformat, per això cal realitzar actuacions d'informació o establir mecanismes per tal de facilitar-los informació.

Creació de sinergies

Augmentar el nivell de coneixement d'empreses del sector i també d'altres sectors afavorirà la creació de sinergies, però també la incorporació de la innovació en la gestió de les empreses. A l'hora de determinar accions clau per al turisme del nostre territori, cal posar en comú l'opinió dels empresaris del sector, perquè siguin ells els que debatin les que considerin més interessants de prioritzar i dur a terme.

Creació o millora del producte turístic

És la concreció en producte turístic el que converteix un paisatge o un recurs natural del territori en generador de riquesa. Així que establir actuacions dins d'aquesta línia d'actuació seran les que faran visible el territori i generaran atractius per tal que incitin el foraster a visitar-nos.

Dinamització turística

1 - Línia d'actuació	Implicació de la població autòctona	Focus Àrea: 6b
Fita	Posada en valor del territori en la població autòctona	
1-1 Acció	Actuacions dirigides a la població local	
Indicador	Nombre d'actuacions	
Públic objectiu	Població del territori	
1-2 Acció	Formació i incorporació de la informació turística als establiments oberts al públic	
Indicador	Nombre d'actuacions realitzades Nombre d'establiments adherits	
Públic objectiu	Comerços i altres establiments oberts al públic	

2-Línia d'actuació	Promoció turística	Focus Àrea: 6b
Fita	Posada en valor del territori en els nuclis de població propers (2:30h)	
2-1 Acció	Realització i execució d'un pla de màrqueting	
Indicador	Pla de màrqueting i el seu grau d'execució	
Públic objectiu	Població resident a les grans ciutats properes al territori	
2-2 Acció	Localització i/o senyalització i/o informació turística	
Indicador	Accions de localització i/o senyalització i/o informació realitzades	
Públic objectiu	Visitants del territori	

3-Línia d'actuació	Creació de sinergies	Focus Àrea: 6abc/1abc
Fita	Millorar el sector turístic del territori i la seva oferta	
3-1 Acció	Base de dades actualitzada d'empresaris turístics	
Indicador	Base de dades	
Públic objectiu	Empresaris turístics	
3-2 Acció	Realització de trobades sectorials per fomentar la col·laboració	
Indicador	Nombre de trobades sectorials	
Públic objectiu	Empresaris turístics	
3-3 Acció	Realització de trobades intersectorials (turisme i agroalimentari)	
Indicador	Nombre de trobades intersectorials	
Públic objectiu	Empresaris turístics i agroalimentaris	
3-4 Acció	Viatges i visites d'intercanvi d'experiències	
Indicador	Viatges i visites realitzades	
Públic objectiu	Empresaris turístics	

4-Línia d'actuació	Creació o millora de producte turístic	Focus Àrea: 6abc /4a
Fita	Creació i comercialització de productes turístics	
4-1 Acció	Conservació i posada en valor del patrimoni rural	
Indicador	Nombre d'actuacions realitzades	
Públic objectiu	Gestors de patrimoni rural	
4-2 Acció	Creació de paquets turístics transversals	
Indicador	Nombre de paquets turístics creats	
Públic objectiu	Empresaris i dinamitzadors turístics	
4-3 Acció	Promoció i comercialització de productes turístics	
Indicador	Nombre de promocions realitzades Nombre d'accions per a la comercialització realitzades	
Públic objectiu	Empresaris i públic en general	
4-4 Acció	Definició i promoció de rutes turístiques en productes agroalimentaris	
Indicador	Nombre de rutes Nombre d'accions de promoció	
Públic objectiu	Empresaris i públic en general	

Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari

Promoció del producte local - Potenciar els canals curts de comercialització

En el sector agroalimentari, la població autòctona té un pes més important que en el sector turístic, ja que no només ha de conèixer els productes per poder-ne fer una difusió adequada, sinó que és un client idoni degut a la seva proximitat amb el productor. Això fa que s'hagi de cuidar especialment, ja que és amb aquest client de proximitat on adquireixen més sentit els valors del producte local, com ara la l'impacte social i mediambiental, la i sobretot la coneixença amb el productor i la seva manera de fer, el seu lloc de treball i la riquesa que genera en el territori, que en més o menys mesura és un benefici també pel mateix consumidor. A la vegada donar a conèixer el producte del nostre territori als llocs de residència dels potencials turistes o visitants, es una manera de promocionar el producte però també de fer difusió del nostre territori.

Millorar la competitivitat d'empreses del sector

La formació i la visita d'altres explotacions són activitats que pretenen generar innovació dins del sector. Generar espais de temps, recursos i eines, a través de formació i visites a altres explotacions, per tal que els propietaris de negocis agroalimentaris puguin reflexionar sobre el seu model de negoci, al mateix temps que reben noves visions del sector, pretén generar innovació dins del sector, per tal d'enfortir-lo i millorar la seva competitivitat.

Promoure el cooperativisme i l'associacionisme

Posar en comú, reptes i oportunitats, del sector i establint estratègies compartides promourà la millora de les empreses de forma individual. Facilitar espais de trobada amb els diferents agents del sector és un punt de partida perquè des del mateix sector s'identifiquin accions per tal de millorar la seva competitivitat. Cal també crear xarxa amb empresaris d'altres sectors, en especial els turístics, per buscar les complementarietats entre els dos, ja que el sector primari a més de conservar el paisatge, pot complementar rutes turístiques amb tast de productes agroalimentaris o bé generant experiències als visitants.

Per tal d'implicar al sector agroalimentari i que les actuacions que es realitzin per millorar-lo siguin efectives i el sector se les cregui i aposti per elles, han de sortir del propi sector.

Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari

1-Línia d'actuació	Promoció del producte local Potenciar els canals curts de comercialització	Focus Àrea: 6b/3a
Fita	Consolidar les empreses agroalimentàries del territori Posar en valor els productes agroalimentaris Potenciar el territori, fer-ne difusió a través dels seus productes	
1-1 Acció	Apropar el producte local al consumidor final	
Indicador	Nombre d'accions realitzades amb consumidors finals	
Públic objectiu	Públic en general - associacions de dones -	
1-2 Acció	Assistència a fires i altres accions de promoció	
Indicador	Nombre d'accions realitzades	
Públic objectiu	Productors i elaboradors	

2-Línia d'actuació	Millorar la competitivitat d'empreses del sector	Focus Àrea: 6abc/1abc/3a
Fita	Consolidació d'empreses del sector agroalimentari	
2-1 Acció	Formació	
Indicador	Nombre d'accions formatives realitzades	
Públic objectiu	Empresaris del sector agroalimentari	
2-2 Acció	Viatge d'intercanvi d'experiències	
Indicador	Viatge realitzat	
Públic objectiu	Empresaris del sector agroalimentari	

3-Línia d'actuació	Promoure el cooperativisme i l'associacionisme	Focus Àrea: 6ab/1abc
Fita	Consolidació d'empreses del sector agroalimentari Crear sentiment de pertinença, autoestima i arrelament	
3-1 Acció	Base de dades actualitzada de productors agroalimentaris	
Indicador	Base de dades	
Públic objectiu	Empresaris del sector agroalimentari	
3-2 Acció	Realització de trobades sectorials	
Indicador	Número de trobades realitzades	
Públic objectiu	Empresaris agroalimentaris	
3-3 Acció	Realització de trobades intersectorials	
Indicador	Nombre de trobades realitzades	
Públic objectiu	Empresaris agroalimentaris i turístics	

Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial. Retorn de joves al món rural

Ensenyar el territori al públic infantil i juvenil

Per tal d'afavorir l'arrelament dels joves, cal crear sentiment de pertinença i comunitat des de ben petits. Conèixer el territori és el primer pas per estimar-lo.

Foment de la cultura emprendedora als centres educatius

Les habilitats emprendedores com la creativitat, la iniciativa, la capacitat de comunicació, l'agilitat en la presa de decisions, l'assertivitat... s'han de treballar d'una forma natural dins de l'escola per incorporar-les com a hàbits.

Per afavorir la transferència d'experiències i bones practiques de foment de la cultura emprendedora cal crear xarxa entre els centres educatius, i aprofitar aquesta xarxa per detectar necessitats i poder facilitar recursos educatius per tal d'incorporar l'emprenedoria en el dia a dia dels joves, i que no resulti una assignatura aïllada.

Afavorir el retorn del jove universitari al món rural

El territori rural necessita el potencial i el talent de la seva joventut per aconseguir un desenvolupament sostenible i que els pobles es mantinguin vius. Cal que el jove conegui de primera mà totes les oportunitats laborals i d'emprenedoria del territori, perquè vegi l'opció de retorn al seu lloc d'origen com una oportunitat per encaminar la seva carrera professional i assentar la seva vida en el món rural.

**Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial.
Reton de joves al món rural**

1-Línia d'actuació	Ensenyar el territori al públic infantil i juvenil	Focus Àrea: 6b
Fita	Augmentar el coneixement del territori per part de la població més jove. Per tal de treballar l'arrelament i la cerca d'oportunitats	
1-1 Acció	Incidir en els diferents llocs visitables per incorporar visites adequades als públics infantils o juvenils	
Indicador	Número d'atractius amb visites per aquest tipus de públic	
Públic objectiu	Espais visitables o/i visites guiades	
1-2 Acció	Accions de descoberta del territori	
Indicador	Número d'accions de descoberta realitzades	
Públic objectiu	Joves	

2-Línia d'actuació	Foment de la cultura emprenedora als centres educatius	Focus Àrea: 6ab
Fita	Introduir els valors de la cultura emprenedora en les matèries dels centres educatius	
2-1 Acció	Materials i recursos per a centres educatius amb vessant emprenedora	
Indicador	Número de materials i recursos	
Públic objectiu	Professors d'emprenedoria i altres professionals interessats	
2-2 Acció	Intercanvi d'experiències entre diferents centres educatius del territori	
Indicador	Número d'intercanvis	
Públic objectiu	Personal docent	

3-Línia d'actuació	Afavorir el retorn del jove universitari al món rural	Focus Àrea: 6ab/2b
Fita	Augment de la població activa Reducció de la taxa d'envelliment	
3-1 Acció	Metodologia d'acompanyament al jove que vol tornar al món rural	
Indicador	Metodologia definida i acompanyaments realitzats	
Públic objectiu	Joves universitaris	
3-2 Acció	Visites a empreses i altres accions que fomentin la relació jove empresa	
Indicador	Número de visites o accions realitzades	
Públic objectiu	Empreses i joves	

La Junta General és reserva el dret de reformular els objectius, línees d'actuació i el pla d'acció i de redefinir propostes de cooperació en funció de l'evolució del territori per tal d'aconseguir el seu desenvolupament.

10. Procés de selecció

Per tal d'evitar *riscos de conflicte d'interessos* el Grup d'Acció Local adopta les mesures establertes per la normativa aplicable: Art. 76 de Llei de bases de règim local 7/85, Art. 96 del Reglament d'Organització i Funcionament, Art. 28.2 de la Llei de procediment administratiu 30/92, Art 167 de la Llei municipal de règim local de Catalunya.

Per tant, els membres del Comitè Tècnic i de la Junta Executiva s'han d'abstenir de participar en la discussió, votació, decisió i execució quan concorri alguna de les causes de conflicte d'interessos establertes legalment, evitant així conductes o actuacions que puguin generar conflictes d'interessos.

Per tal d'assegurar *un procediment no discriminatori, transparent i de lliure concurrència* i garantir l'accés públic a la informació, es publiquen al DOGC la convocatòria, les bases, els requisits i els criteris de selecció de projectes als ajuts per a la diversificació econòmica de les zones rurals del programa Leader i implementació de les estratègies de desenvolupament local, amb el respecte als principis legalment establerts de publicitat i lliure concurrència en el procediment de selecció de projectes, sempre amb la intenció de potenciar la selecció amb un tractament igualitari, transparent i no discriminatori. El Grup d'Acció facilita la informació que li sigui requerida pels membres de les diferents comissions que intervenen en el procés de selecció, pels organismes finançadors i per la ciutadania, de forma clara i entenedora, sempre que sigui possible, de manera que no s'infringeixi la protecció de dades personals, els deures de reserva i de discreció professional.

Per tal de garantir el *principi de col·laboració* el Grup d'Acció Local actuarà de bona fe i establirà relacions de confiança amb administracions i ciutadans per facilitar la col·laboració i la cooperació, tenint una conducta amistosa i cooperadora amb els altres ens amb els quals es relaciona, i utilitzant mecanismes de coordinació, amb la finalitat de garantir la integració de les polítiques públiques.

Per garantir el principi d'*objectivitat* s'actuarà i se seleccionaran els projectes d'acord amb normativa establerta, amb independència de les reflexions, sentiments o prejudicis que puguin tenir els membres de les diferents comissions a nivell personal.

Per aplicar el principi d'*imparcialitat* els membres de les diferents comissions i els treballadors del Grup d'Acció Local tenen el deure d'actuar amb imparcialitat, neutralitat i independència política, de forma que la seva actuació professional s'ha d'adreçar a satisfer l'interès general i s'ha de fonamentar en consideracions objectives.

Per garantir els *principis d'eficiència i eficàcia* l'actuació del Grup d'Acció Local s'orientarà a aconseguir l'objectiu pretès o desitjat, sense apartar-se'n i amb la màxima agilitat possible, organitzant-se de manera que permeti assolir el compliment d'objectius amb el nivell de qualitat exigible, però amb la menor despesa possible en cost econòmic i de temps.

11. Criteris de selecció

Els criteris de selecció estan inspirats en la missió del territori Noguera - Segrià Nord, en els quatre pilars en què incideix aquesta missió, i en els objectius fruit de les actuacions realitzades en el marc del procés participatiu per a l'elaboració de l'estratègia de desenvolupament local.

Els criteris que s'han establert per tal de valorar els projectes que s'adeqüin més a l'estratègia del territori i així poder sumar iniciatives per a la consecució dels mateixos són els següents en l'ordre de prioritització:

Contribució al desenvolupament i a la valorització del territori

És el criteri que més s'adequa a la missió i es tindran en compte els productes o serveis que siguin endògens o que siguin útils per potenciar el territori, la cooperació entre empreses del territori, que sigui una activitat poc desenvolupada en el territori i que utilitzi proveïdors del territori Leader. Els serveis a la població i el foment de l'emprenedoria per part de la població del territori és un instrument per tal de desenvolupar-lo.

Creació i/o manteniment d'ocupació

En el procés participatiu ha quedat reflectit que aquest criteri és prioritari, a la vegada que per aconseguir la generació i manteniment d'ocupació s'han de valorar altres aspectes necessaris per acabar generant ocupació, a més de la generació o manteniment de llocs de treball que és el que valora aquest criteri en concret.

Els llocs de treball pensats per dones o joves tindran una puntuació addicional, per tal de promoure la igualtat d'oportunitats.

Modalitat del projecte

En aquest apartat es distingirà entre creacions i consolidacions d'empresa. Els projectes liderats per joves o dones tindran una puntuació addicional, per tal de promoure la igualtat d'oportunitats.

Impacte ambiental i millora de l'entorn

La protecció i la cura del medi ambient i la utilització d'energies renovables ajudarà a la conservació del patrimoni natural a la vegada que minimitzarà els costos de les empreses i per tant en millorarà la viabilitat.

Contribució al reequilibri demogràfic del territori

Es prioritzarà les empreses que s'ubiquin en poblacions amb pocs habitants en front de les que s'ubiquin en els municipis més poblats del territori.

Viabilitat empresarial

Valorarà la viabilitat empresarial i dels projectes, en especial en les creacions d'empresa.

Capacitat empresarial

Són les persones vàlides, que disposin de coneixements i experiència per desenvolupar una determinada activitat i amb talent, les que s'han de prioritzar.

Innovació, transferibilitat i capacitat de demostració

S'ha d'apostar per la innovació en el medi rural i a més transferir aquesta innovació perquè sigui un exemple per a la joventut i altres idees empresarials o de dinamització del territori.

Adequació als objectius del programa

Els membres de la Comissió Tècnica, com a agents dinamitzadors i coneixedors del territori i participants en l'elaboració de l'estratègia, determinaran si el projecte està en sintonia amb l'estratègia i contribuirà a la consecució dels objectius del territori i de quina manera.

En cas d'empat en la puntuació obtinguda pels projectes, el GAL prioritzarà aquell projecte que creï més llocs de treball, i si continua l'empat, el que estigui ubicat en un municipi més petit.

12. Fons de finançament

El pressupost del GAL Noguera Segrià Nord per al període 2014-2020 serà de 4.424.548,92 €.

Aquest pressupost estarà finançat en un 43% pel FEADER i en un 57% DAAM.

Inclou la dotació per a la mesura 19.2 d'implementació d'estratègies per un import de 3.769.060,19 € i la mesura 19.4 de despeses de funcionament i animació dels grups d'acció local per un import de 655.488,73 €.

Pel que fa l'aportació de l'administració local, el Grup d'Acció Local disposa d'un conveni amb el Consell Comarcal de la Noguera, el qual assumirà les despeses no subvencionables del GAL, i a més realitzarà les tasques de Responsable Administratiu i Financer.

El Consell Comarcal de la Noguera cedeix els espais per tal que el Consorci Grup d'Acció Local Noguera - Segrià Nord disposi de la seu, els despatxos, les sales de reunions i d'actes i l'espai a l'arxiu per tal de desenvolupar la seva tasca. Aquesta administració a la vegada també ens realitza serveis com el servei de comptabilitat, el de manteniment i el d'informàtica. El Consell Comarcal també proporciona el servei de comunicacions fixes al Grup d'Acció Local.

Per aconseguir els objectius de l'estratègia el Consorci GAL Noguera - Segrià Nord intentarà incloure altres fons de finançament, ja siguin fons d'altres convocatòries compatibles amb el FEADER o bé aportacions d'altres administracions locals.

El Grup d'Acció Local Noguera - Segrià Nord ha basat també la seva estratègia en la possibilitat de presentar sol·licituds a les convocatòries per part del Departament d'Agricultura Alimentació i Medi Natural de projectes de cooperació entre Grups d'Acció Local i projectes estratègics.

13. Justificació

El fons que formarà la base de l'estratègia serà el FEADER ja que és el fons en el qual s'emmarca la implementació d'estratègies de desenvolupament local, la conservació i millora del patrimoni rural, la creació i millora d'empreses i projectes estratègics, així com els projectes de cooperació entre GAL i les despeses de funcionament i animació dels GAL.

De manera complementària amb el FEADER, es vol mantenir la possibilitat d'incorporar altres fons a l'estratègia per tal de complementar l'aportació del FEADER, tot i que en el moment de redacció de l'estratègia no estan definides quines podran ser aquestes incorporacions. Per tant, de base es treballarà amb el FEADER.

Pel que fa a la creació d'estratègies diferenciades per àrees determinades, en el territori Noguera - Segrià Nord hi ha dos àrees amb característiques aparentment molt diferents: la zona nord, amb el Montsec i amb més potencial turístic, i la zona sud, majoritàriament agrícola i de serveis.

En les diferents sessions del procés participatiu s'ha treballat la complementarietat entre objectius, que a la vegada suposa una complementarietat entre zones del mateix territori. Així en aquest període 2014-2020 s'ha establert que es necessària la creació de sinergies que afavoreixin la transferència de coneixements i l'efecte demostratiu.

Tot i aquesta línia de treball, les diferents àrees del territori, en funció de les seves característiques, seran més apropiades per acollir una o una altra tipologia de projecte o requeriran d'una o una altra inversió per tal de posar-les en valor, dinamitzar-les i així treballar pel seu desenvolupament.

Tot i que hi haurà accions adreçades a un determinat sector que majoritàriament estarà ubicat en una determinada zona, serà la complementarietat amb altres sectors i

altres zones del mateix territori allò que impulsarà el desenvolupament i la generació de riquesa en el territori.

En aquest període s'ha incorporat un objectiu a l'estratègia per tal de poder donar cobertura a un segment de població, la joventut, d'una manera específica, tenint en compte les seves necessitats i les actuacions que més afavoriran el retorn dels joves al món rural, per la qual cosa els fons del GAL es complementaran amb els d'altres serveis com l'Oficina Jove.

14. Col·laboració entre fons

L'actuació del GAL Noguera - Segrià Nord en el territori es basarà de forma principal en el fons FEADER. En el cas que hi hagi confluència de diversos fons en una mateixa àrea d'actuació, s'establiran accions i costos diferents a finançar per cada fons, per així evitar duplicitats. Per tal de dur a terme un treball efectiu es repartiran les tasques entre els diferents agents implicats.

Amb el FEADER s'auxiliarà la implementació d'estratègies de desenvolupament local, la conservació i millora del patrimoni rural, la creació i millora d'empreses i projectes estratègics, així com els projectes de cooperació entre GAL i les despeses de funcionament i animació dels GAL.

En el cas que s'aconsegueixin més fons per a dur a terme l'estratègia, s'aconseguirà també un efecte multiplicador ja que es podran realitzar més accions o accions més potents, que implicaran més efecte sobre la població i també més repercussió de l'actuació, aconseguint posar en valor la tasca realitzada.

15. Administració i gestió

L'estructura organitzativa del Grup d'Acció Local Noguera - Segrià Nord està establerta per la Presidència, un òrgan de govern, un òrgan executiu i l'equip tècnic.

La Presidència ostenta la representació legal del Consorci en tots els àmbits i és assumida, segons els estatuts del Consorci, per la Presidència del Consell Comarcal de la Noguera.

La Junta General és l'òrgan superior de govern del Consorci. Està formada per representants d'administracions públiques i altres entitats públiques i privades sense ànim de lucre amb un total de 28 representants, i ha de mantenir una composició paritària entre l'administració local i altres entitats públiques i privades.

L'òrgan executiu és la Comissió Tècnica, formada per les oficines comarcals del DAAM, els departaments de promoció econòmica dels dos Consells Comarcals i l'equip tècnic del GAL. Una de les seves funcions principals és puntuar i prioritzar els expedients d'acord amb els barems aprovats per la Junta.

L'equip tècnic del Consorci Grup d'Acció Local Noguera-Segrià Nord estarà format per personal del Consorci, gerent, tècnic i auxiliar administratiu; i per personal col·laborador en la realització de les tasques d'intervenció (RAF), secretaria, comptabilitat i suport informàtic que serà personal del Consell Comarcal de la Noguera.

El gerent ha de tenir formació acadèmica universitària, professionalitat adient i experiència en aplicació d'estratègies de desenvolupament local i en la realització d'actuacions per a impulsar la promoció econòmica i social dels municipis del territori. Les seves tasques són dirigir i coordinar el personal del consorci, dinamitzar les accions del consorci i coordinar-les amb altres àrees o agents d'interès del territori. És el responsable de la dinamització i gestió dels expedients, de la cooperació interterritorial i de la cooperació transnacional.

El tècnic ha de tenir formació acadèmica universitària, professionalitat adient i experiència en la gestió d'ajuts per a la diversificació econòmica de les zones rurals del programa Leader. Les seves tasques són dinamitzar i gestionar els projectes del territori, assessorar persones interessades i promotores de projectes, acompanyar els projectes des del moment de sol·licitud fins a la certificació, i el seu seguiment i acompanyament després de la posada en funcionament per tal de recollir experiències i bones /males pràctiques.

L'auxiliar administratiu ha de tenir el títol de graduat escolar, primer grau de formació professional o bé experiència equivalent acreditada, i ha de realitzar les tasques de suport administratiu per millorar l'eficiència i l'eficàcia de l'equip tècnic en la realització de les tasques assignades.

Les funcions del Responsable Administratiu i Financer, les funcions de secretaria i intervenció del Consorci, recauran en les persones que desenvolupin aquests càrrecs en el Consell Comarcal de la Noguera o en els funcionaris en què es deleguin.

Per assegurar competència i eficiència en l'administració i gestió, el Grup d'Acció Local en la consecució dels objectius de l'estratègia treballarà buscant la qualitat del servei i la bona gestió econòmica. Optimitzarà els recursos materials i humans per a l'assoliment dels objectius plantejats i treballarà en la metodologia de la millora continua en l'administració i gestió. S'orientarà a aconseguir l'objectiu pretès o desitjat, sense apartar-se'n i amb la màxima agilitat possible, organitzant-se de manera que permeti assolir el compliment d'objectius amb el nivell de qualitat exigible, però amb la menor despesa possible en cost econòmic i de temps. Per tal de poder millorar en competència i eficiència una actuació interessant seria poder disposar d'un sistema informàtic que permetés la gestió de projectes i que a la vegada sigui un instrument de recollida d'informació dels indicadors per tal de poder realitzar un seguiment i avaluació de la implementació de l'estratègia. La formació contínua de l'equip tècnic del Grup d'Acció Local contribuirà a assegurar la competència i l'eficiència en la seva tasca.

16. Partenariat i associació local

Per elaborar l'estratègia de desenvolupament local participatiu s'han realitzat un seguit d'actuacions per garantir la participació real i efectiva dels diferents sectors de la població, perquè tots els que emprenen, creixen, viuen i treballen en el territori hagin pogut aportar la seva opinió per contribuir al seu desenvolupament.

S'han definit tres nivells de participació: el grup motor, els agents clau i el nivell de màxima representativitat.

El grup motor ha estat compost per l'equip tècnic del GAL, la Presidència i altres agents que s'han consultat puntualment en funció de la temàtica. Ha estat l'encarregat de definir i dinamitzar el procés participatiu i d'elaborar l'estratègia de desenvolupament local. S'ha anat reunint regularment per tal d'avançar en la concreció de l'estratègia.

Els agents clau han estat les persones que s'han entrevistat de forma individual i que han participat en les sessions realitzades per aquest nivell de participació, els dies 27 de maig, 5 de juny i 12 de juny. Els agents clau han estat un grup de 50 persones en el qual hi havia agents socioeconòmics, empresaris, beneficiaris Leader i altres empreses que no hi van poder optar, joves, dones, cooperatives, autoritats locals, associacions mediambientals, altres associacions del territori, representants juvenils i dels serveis educatius, el Servei d'Atenció i Informació a la Dona de la Noguera i representants dels diferents sectors econòmics del territori, en especial els productors agroalimentaris i el sector turístic. Els agents clau, a més d'aportar els seus coneixements i la seva opinió en profunditat, han estat els encarregats d'analitzar les opinions recollides en les actuacions de màxima representativitat.

Per potenciar la màxima participació s'han realitzat tallers en diferents poblacions del territori, en els quals es treballava l'estratègia per sectors de població o per sectors econòmics.

Així s'han realitzat un total de cinc tallers en els quals s'ha treballat amb les dones, els joves, els negocis rurals, el sector del turisme rural, els petits productors i les agrobotigues.

Aquests tallers s'han realitzat per tot el territori durant els mesos de març a maig.

A més s'ha realitzat una enquesta en línia que, a més de poder-se contestar des de la pàgina web del Consorci GAL Noguera Segrià Nord, s'ha difós a la premsa i també s'ha fet arribar la informació per correu electrònic a beneficiaris Leader, associacions de joves, associacions de dones, ajuntaments del territori, membres del Grup d'Acció, productors agroalimentaris i empresaris turístics, associacions ecologistes i mediambientals, col·lectius de gent gran, associacions d'immigrants, i associacions educatives.

En el nivell de màxima representativitat s'han treballat els aspectes de l'estratègia que el grup motor va considerar clau per al territori, com han estat la missió, els objectius i les línies d'actuació, els criteris de selecció, les sinergies amb altres agents del territori, part del pla de comunicació i el seguiment i l'avaluació de l'estratègia.

En aquest quadre resum s'explica la temporalitat, la metodologia emprada i el col·lectiu amb qui s'han treballat les diferents parts de l'estratègia:

PUNTS DE CONSULTA	A QUI	COM	QUAN
Síntesi	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Preparació de l'estratègia	Grup Motor	Reunió/treball intern	2 de març
Àrea d'actuació	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Descripció de l'àrea d'actuació	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
DAFO	Agents clau	Jornada	27 de maig
DAFO	Màxima representativitat	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig Maig
Anàlisi de mercat	Grup Motor	Reunió/treball intern	Maig - juny
Elements transversals de l'estratègia	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Missió de l'estratègia, objectius generals, línies d'actuació i fites	Grup Motor	Reunió/treball intern	25 de maig
Missió de l'estratègia, objectius generals, línies d'actuació i fites	Agents clau	Jornada	27 de maig
Missió de l'estratègia, objectius generals, línies d'actuació i fites	Màxima representativitat	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig Maig
Pla d'acció	Grup Motor	Reunió/treball intern	3 de juny
Pla d'acció	Agents Clau	Jornada reunió	5 de juny
Procés de selecció	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Criteris de selecció	Grup Motor - Agents Clau	Jornada Reunió	5 de juny / 12 de juny
Criteris de selecció	Màxima representativitat	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig Maig
Fonts de finançament	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Justificació	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Col·laboració entre fons	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Administració i gestió	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Partenariat i associació local	Grup Motor	Reunió/treball intern	Març - Juny
Els grups d'acció local	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Sinergies amb altres agents locals	Màxima representativitat	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig maig
Pla de comunicació	Agents clau	Jornada reunió	12 de juny
Pla de comunicació	Màxima representativitat-	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig Maig
Esquema del pla de comunicació	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Seguiment i avaluació	Agents clau	Jornada reunió	12 de juny
Seguiment i avaluació	Màxima representativitat	Jornades territorials - Entrevista - qüestionari	Març - abril - maig Maig
Procés de transparència i lliure concurrència	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Redacció de l'estratègia	Grup Motor	Reunió/treball intern	Juny
Revisió i validació	Junta GAL	Ple /correu electrònic	Juny
Retorn del procés per a la elaboració de l'estratègia	Màxima representativitat	Jornada	Juliol

17. El Grup d'Acció Local

La composició de la Junta General és de 13 representants de l'administració pública i 15 representants d'altres entitats públiques i privades. La Presidència del Consorci l'assumeix la Presidència del Consell Comarcal de la Noguera, per tant té la mateixa temporalitat.

El president podrà nomenar un o dos vicepresidents entre els membres de la Junta General.

El president disposa del vot de qualitat per a dirimir les qüestions que es puguin suscitar dins la Junta General.

A continuació hi ha la relació de membres del GAL, la seva implantació territorial i la seva representativitat.

MEMBRES	IMPLANTACIÓ TERRITORIAL	REPRESENTATIVITAT
Consell Comarcal de la Noguera	Comarca de la Noguera	Tota la Comarca de la Noguera
Consell Comarcal del Segrià	Comarca del Segrià	Alfarràs, Alguaire, Almenar, Corbins, la Portella i Vilanova de la Barca
Ajuntament d'Àger	Municipi d'Àger	Zona nord occidental
Ajuntament d'Alfarràs	Municipi d'Alfarràs	Zona occidental
Ajuntament d'Algerri	Municipi d'Algerri	Zona sud-occidental
Ajuntament d'Artesa de Segre	Municipi d'Artesa de S.	Zona nord
Ajuntament de les Avellanès i Santa Linya	Municipi de les Avellanès i Santa Linya	Zona nord-occidental
Ajuntament de Balaguer	Municipi de Balaguer	Zona sud
Ajuntament de la Baronia de Rialb	Municipi de la Baronia de Rialb	Zona nord-oriental
Ajuntament de Bellcaire d'Urgell	Municipi de Bellcaire d'Urgell	Zona sud-oriental
Ajuntament de Cubells	Municipi de Cubells	Zona oriental
Ajuntament de Ponts	Municipi de Ponts	Zona nord-oriental
Ajuntament de Vilanova de l'Aguda	Municipi de Vilanova de l'Aguda	Zona nord-oriental
Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Lleida	Província de Lleida	Comerciants i industrials del territori
Associació Montsec Turístic	Montsec	Empresaris turístics de la zona del Montsec i la seva zona d'influència – sector turístic
Associació de Restaurants de la Noguera-Noguera Cuina	Comarca de la Noguera	Sector de la restauració
Associació d'Alotjaments de Turisme Rural de la Noguera	Comarca de la Noguera	Cases de turisme rural – sector turístic
Associació per a la valorització dels recursos naturals i culturals del Montsec	Montsec	Natura i turisme natural – entitat mediambiental
Associació d'Empresaris i Comerciants del Mig Segre de Ponts	Ponts	Empresaris i comerciants de Ponts – sector secundari i terciari
Associació de veïns del Casc Antic de Balaguer	Municipi de Balaguer	Veïns i empreses ubicades al casc antic de Balaguer
Balaguer Comercial 2021- Associació de Comerciants de Balaguer	Balaguer	Empresaris i comerciants de Balaguer – sector primari i terciari
Centre Excursionista de Balaguer	Comarca de la Noguera	Natura i turisme actiu
Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya	Tot el territori	Natura i turisme actiu
Cooperativa del Camp de Bellcaire d'Urgell	Bellcaire d'Urgell	Empresa privada sector primari
Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya	Tot el territori	Sector primari cooperatiu
Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya	Tot el territori	Sector primari
Associació de Comerç i Empresaris d'Alfarràs	Alfarràs	Comerciants i empresaris d'Alfarràs – sector secundari i terciari
Unió de Pagesos de Catalunya	Tot el territori	Sector primari

18. Sinergies amb altres agents locals

El Consorci Grup d'Acció Local Noguera - Segrià Nord en el període 2007-2013 ha establert col·laboracions amb agents del territori, amb els quals continuarà treballant per tal d'assolir els objectius de l'estratègia de desenvolupament local i maximitzar-ne les oportunitats.

Els agents clau amb els quals està previst treballar de manera continuada perquè l'estratègia avanci de manera coordinada amb altres estratègies de desenvolupament local són: els ens locals del territori, tant els Consells Comarcals, com els ajuntaments, en especial, en matèria de difusió del Leader, i en l'àrea de promoció econòmica.

Dins dels Consells hi ha l'àrea de turisme, amb la qual s'ha treballat en les dues comarques en l'anterior període, amb accions puntuals, en especial en la creació de sinergies entre el sector turístic i els productors agroalimentaris. Els representants dels Consells Comarcals en la Comissió Tècnica són els responsables de l'àrea de promoció econòmica i turística, s'aprofitaran les comissions tècniques per aprofundir en les actuacions turístiques i de creació d'empreses del territori. Per a l'objectiu de turisme hi ha associacions del territori que són agents clau per dinamitzar-lo, amb les quals el GAL manté un contacte permanent, ja que formen part dels seus membres.

A l'hora de dinamitzar el sector dels petits productors s'ha treballat amb les associacions de productors i sobretot amb l'Oficina Comarcal del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

Pel que fa a la comarca de la Noguera per temes més concrets de creació i consolidació d'empreses també es manté relació amb el servei de Catalunya Emprèn.

Amb l'oficina de la Noguera del Servei d'Ocupació de Catalunya es col·labora amb activitats de joves i també amb activitats de promoció de l'emprenedoria i formació.

Amb el Servei d'Informació i Atenció a la Dona es promou la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en el medi rural, tant organitzant actuacions específiques per a

aquest col·lectiu, com aprofitant la proximitat d'aquest servei al col·lectiu de dones, per tal de fer arribar d'una manera més eficient la informació del Grup d'Acció.

En aquesta línia també és treballa amb l'Oficina Jove de la Noguera, i que en aquest període es pretén ampliar a treballar amb el Servei de Joventut del Segrià, amb el programa Odisseu i amb altres actuacions a nivell territorial, per fomentar l'emprenedoria entre els joves i el retorn dels universitaris al medi rural. Així realitzem taules de concertació per tal de definir les actuacions, i en funció de les necessitats ampliem la convocatòria a altres entitats que poden sumar per millorar l'efectivitat de les actuacions.

A l'hora de treballar amb joventut i infància, es manté contacte amb els serveis educatius a través del Centre de Recursos Pedagògics de la Noguera. Aquesta entitat, com totes les altres amb les que hem treballat, ha estat convidada i ha participat en l'elaboració de l'estratègia i es mantenen reunions puntuals, en funció de les necessitats de les dues entitats.

19. Pla de comunicació

Per posar en valor l'estratègia de desenvolupament local i la seva implementació al territori, s'ha dissenyat un pla de comunicació.

Amb el pla de comunicació es pretén donar visibilitat i transparència a les actuacions realitzades en el territori Noguera - Segrià Nord. A la vegada es recullen les peticions d'informació demandades en el procés de participació per a la elaboració de l'estratègia, per part dels agents clau del territori i per part de les administracions locals.

Per tal de mantenir una comunicació continuada amb els grups d'interès s'ha establert accions en la seva fase inicial, en la fase d'implementació i en la fase de seguiment i avaluació.

En la fase inicial s'inclou tota la difusió del procés participatiu, i tota la difusió de l'estratègia.

En la fase d'implementació s'agrupen les accions dirigides a donar publicitat a les convocatòries, així com totes les accions emmarcades dins dels projectes propis del Grup d'Acció Local o de projectes de cooperació, i la difusió dels organismes cofinançadors de les actuacions subvencionables.

En la fase de seguiment i avaluació es contempen actuacions de difusió de resultats, però també de creació de sinergies entre actors participants en el desenvolupament del territori i actuacions per recollir propostes de millora, tant del pla de comunicació com de l'estratègia, un cop ja recollits els indicadors.

Atenent a les diferents característiques i necessitats d'informació de cada destinatari, en el pla de comunicació s'ha tingut en compte el diferent perfil d'agents, així, s'han determinat activitats dirigides al públic en general, a beneficiaris Leader, a agents territorials i als organismes cofinançadors.

En la comunicació amb el públic en general es vol aconseguir una difusió al més àmplia possible.

En el grup d'agents del territori i beneficiaris es vol promoure la seva implicació i participació en la definició i consecució dels objectius de l'estratègia. Així hi ha algunes accions pensades especialment per tal de donar-los informació però que a la vegada siguin útils per poder generar debat i així millorar la implementació de l'estratègia.

Les accions dirigides al grup dels organismes cofinançadors van encaminades a donar publicitat, reforçar la transparència i explicar el grau d'impacte de les accions de l'estratègia de desenvolupament local.

Amb totes les accions definides en el pla de comunicació es donarà a conèixer els beneficis socials i ambientals de les accions, així com el seu impacte en la innovació i la cooperació entre agents del territori i entre territoris amb característiques i reptes similars. Es facilitarà la transferència de coneixements i augmentarà la capacitat de demostració, contribuint al desenvolupament de les zones rurals posant en valor i fent la màxima difusió de les bones pràctiques del territori Noguera - Segrià Nord.

El pla de comunicació contribueix de forma estratègica a la posada en valor del territori. Per donar valor a un territori s'ha de conèixer, i un bon pla de comunicació ha d'ajudar al fet que els destinataris coneguin i valorin el territori Noguera - Segrià Nord.

En el pla de comunicació és difícil reflectir la comunicació informal i més propera amb els agents del territori. La informació recollida en aquest tipus de comunicació, característica de les zones rurals, contribueix a millorar la participació i la implicació dels agents del territori.

20. Esquema del pla de comunicació

Fase d'inici				
<i>Objectiu - missatge</i>	<i>Grup destinatari</i>	<i>Canal</i>	<i>Temporalització</i>	<i>Activitat</i>
Procés participatiu	Públic en general, entitats del territori, administracions locals, beneficiaris LEADER 2007-2013	Web, xarxes socials, premsa escrita, televisió local, ràdio local	Període inicial	Jornades, enquesta en línia, entrevistes
Difusió de l'estratègia	Públic en general	Web	Període inicial	Estratègia
Difusió de l'estratègia	Públic en general	Premsa escrita - televisió local - ràdio local- web, xarxes socials	Període inicial	Nota de premsa
Difusió de l'estratègia	Participants en l'elaboració de l'estratègia	Correu electrònic	Període inicial	Estratègia
Difusió de l'estratègia	Cofinançadors	Presencialment	Període inicial	Estratègia
Difusió de l'estratègia	Administració local i entitats del territori	Presencialment	Període inicial	Estratègia

Fase d'implementació				
<i>Objectiu - missatge</i>	<i>Grup destinatari</i>	<i>Canal</i>	<i>Temporalització</i>	<i>Activitat</i>
Convocatòria d'ajuts	Públic en general	Prensa escrita - televisió local - ràdio local- web, xarxes socials	Anual	Nota de premsa
Convocatòria d'ajuts	Potencials beneficiaris contactats	Correu electrònic	Anual	Nota informativa
Convocatòria d'ajuts	Administració local i entitats del territori	Correu electrònic	Anual	Nota informativa
Convocatòria d'ajuts	Potencials beneficiaris	Presencial	Anual	Xerrades al territori
Actuacions previstes en el pla d'acció	Públic objectiu de l'actuació	Prensa escrita, televisió local, ràdio local i web, xarxes socials	D'acord amb la temporalització de l'actuació	Nota de premsa
Publicitat del finançament	Beneficiaris	Presencial	Anual	Plaques

Fase de seguiment i avaluació				
<i>Objectiu - missatge</i>	<i>Grup destinatari</i>	<i>Canal</i>	<i>Temporalització</i>	<i>Activitat</i>
Bones pràctiques- Visualització de projectes	Públic en general / cofinancadors/ beneficiaris i administracions locals	web	Anual	Fitxa de projectes
Bones pràctiques - Creació de sinergies	Beneficiaris	Presencial	Anual	Trobada d'empreses del territori
Resultats convocatòries	Públic en general	Prensa escrita - televisió local - ràdio local- web, xarxes socials	Anual	Nota de premsa
Visualització del territori i de l'impacte del LEADER	GALs Cofinancadors	Acollida de visites interessades a conèixer la tasca del LEADER	Durant tot el període	Visites
Resultats convocatòria/Anualitat	Públic en general, beneficiaris	Web	Anual	Memòria anual
Resultats convocatòria/Anualitat	Cofinancadors, entitats del territori	Presencial	Anual	Memòria
Resultats convocatòria/Anualitat	Administració local i entitats del territori	Presencial	Anual	Jornada de seguiment i avaluació

21. Seguiment i avaluació

L'estratègia ha estat definida per un gran nombre d'agents territorials que són els que han de contribuir, de manera directa o indirecta, en la seva execució. L'equip tècnic del Grup d'Acció ha estat l'encarregat de la seva redacció i juntament amb l'equip motor de fixar els indicadors que han de servir per a fer el seguiment de l'estratègia.

Així de manera informal, i gràcies a la implicació dels agents del territori, es poden fer avaluacions després de la realització de cada una de les accions, intentant establir propostes de millora per tal de desenvolupar cada cop amb més eficiència i amb major grau d'impacte les posteriors accions.

De manera formal, un cop realitzades totes les actuacions d'una anualitat i recollides les dades de tots els indicadors establerts en les actuacions de l'estratègia, s'estableix realitzar reunions sectorials amb els agents implicats en la definició i execució dels objectius, ja sigui per línies de treball o per públic objectiu, per tal de realitzar una anàlisi i avaluació de la informació recollida en els indicadors. A l'hora de realitzar reunions per línies d'actuacions, es treballarà més en concret les dades que afecten les seves actuacions, però a causa de l'alt nivell de relació que hi ha entre els objectius del territori s'estima oportú disposar d'un petit resum de la resta de línies d'actuacions.

Aquest seguiment formal, juntament amb les percepcions de tots els implicats en la implementació de l'estratègia, que s'han anat generant a través de les avaluacions informals, permetrà entendre què ha passat i per què, evitant una anàlisi exclusivament numèrica i en base a indicadors, que per si sola no permet adequar l'estratègia a la realitat del present. A més de seguir els nivells d'acompliment de les actuacions, se seguirà també les causes que han propiciat aquest grau d'acompliment, determinant quins canvis s'han anat incorporant que han millorat l'execució i quines modificacions s'han de realitzar per millorar el seu grau de compliment.

La Junta General farà un seguiment anual del grau de compliment i d'implementació de l'estratègia, observant els indicadors i atenent a les reflexions de les persones implicades en la execució de les accions.

Per tal de fer aquesta anàlisi, l'equip tècnic del GAL haurà de confeccionar un informe anualment, per tal d'obtenir la informació interna i externa necessària i garantir que en el seguiment s'utilitza una única dada vàlida i rellevant per a tot l'equip implicat i no múltiples versions d'aquesta.

Així anualment s'ha de determinar si cal establir modificacions en l'estratègia, incorporant o modificant línies d'actuació i accions i indicadors, propostes de cooperació, treballar amb altres agents territorials per crear noves sinergies, modificar els criteris de selecció de projectes per a la consecució dels objectius, entre d'altres.

22. Procés de transparència i lliure concurrència

En el punt del procés de selecció d'aquesta estratègia s'estableix pel que fa referència a la selecció de projectes quin serà el mecanisme per tal d'assegurar *un procediment no discriminatori, transparent i de lliure concurrència*.

Pel que fa al procés de la definició de l'estratègia de desenvolupament local participatiu, s'ha treballat tal com s'indica en l'apartat de partenariat i associació local, amb diferents mecanismes de difusió del procés participatiu, web, premsa, convocatòria per correus electrònics, trucades telefòniques, etc.

Per tal d'assegurar la inclusió del màxim nombre d'actors possibles, s'han realitzat diferents actuacions, per tal que tots utilitzessin el mètode que els resultes més pràctic i àgil per fer valer la seva opinió, ja sigui a través de la participació en jornades pel territori, amb entrevistes individualitzades, en sessions de treball a la seu del GAL, a través de correus electrònics, trucades telefòniques o enquestes en línia.

A l'hora d'implicar el màxim nombre d'actors com a representants dels diferents sectors socioeconòmics, culturals i ambientals, a més de fer difusió del procés participatiu a través de la base de dades del Grup d'Acció, de beneficiaris, entitats locals, productors del territori, s'ha col·laborat amb altres entitats del territori, com ara el Servei d'Informació i Atenció a la Dona, per arribar al col·lectiu de dones i al d'associacions de dones d'una manera més propera, i l'Oficina Jove, per tal d'implicar els joves i les seves associacions. A la vegada s'ha buscat el contacte d'associacions mediambientals, de col·lectius immigrants, entre d'altres.

Per culminar el procés de transparència i lliure concurrència es complirà amb tots els preceptes legals que regulen aquests aspectes.

Les sessions de la Junta General estan obertes al públic en general. I s'ha establert un pla de comunicació per tal de fer arribar la informació a la major població possible i així contribuir a amplificar l'impacte de la implementació de l'estratègia.

Sempre que sigui possible, de manera que no infringim la protecció de dades personals, els deures de reserva i de discreció professional, el Grup d'Acció facilitarà la informació que li sigui requerida pels membres de les diferents comissions que intervenen en el procés de selecció, pels organismes finançadors i per la ciutadania, de forma clara i entenedora.

